

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETESI DÍJAK :
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekkezámra : 52.666.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó :
MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL :
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon : 109.

ISKOLANYITÁSKOR

Írta : KORIM KÁLMÁN

Itt vannak ismét a szép szeptemberi napok. Az iskolák kapui kitárulnak újra, hogy befogadják a tanulni vágyó gyermek és ifjúsereget. A hitnek és a magasabb szellemi élet utáni vágnak a tüze ég az ifjú szemekben. Mert az iskola és a tanulás lehetősége azt jelenti minden tanuló számára, hogy beléphet a lelki élet színes és gazdag birodalmába s ott annyi kincsre, szépségre és hatalomra tehet szert, amennyit képességeivel, szorgalmával és kitartásával elérni óhajt. Az iskolába indulásával, az ismeretek szerzésének megkezdésével elindul a gyermek és az ifjú a lelki kibontakozás, a művelődés és az életkiteljesedésének magasbavivő, felejtetetlen élményekkel teljes útján. Azért szent és magasztos az iskola, azért oly megindító minden iskolanyitás. Érti ezt az igazságot mindenki, szülő, gyermek és nevelő egyaránt, akár tudatosan, akár ösztönösen. Ennek a mélyeséges élménynek megsejtése vagy megismerése varázsolja olyan vonzóvá ezeket a kedves szeptembereleji napokat.

De a mostani iskolanyitást mintha megzavarná valami baljóslatú sejtelem. A tanuláshoz, a művelődéshez, a nyugodt elmélyüléshez az alapfeltétel, a kedvező légkör, a békét, mint ha végzetes veszély fenyegetné. Az új európai háborúnak felrémülő képe súlyosan nehezedik a lelkekre. Valóban nem tudhatjuk, hogy a most induló iskolai év milyen menetű lesz, nem zavarják-e meg békés munkáját véres, kegyetlen események. Folytathatja-e vagy befejezheti-e mindenki megkezdett munkáját?

Ezek a kérdések és a napjainkban tapasztalható

nyugtalanító tények komor fellegetek vonnak a mi lelkeinkre is. A lelkesedés és jövőbe tekintő reménység fényessége mellett ott van a lelkekben az aggodalom, a kétség, talán a lemondás árnya is. De ennek a komor fellegetnek, ennek a sötét árnyaknak nem lehet és nem szabad elhatározó erővel és jellegzetességgel birni életünkben! Közelebbről a mi magyar életünkben. Másszóval : nem szabad megengednünk a sorsdöntő történelmi események előestéjén vagy folyamán, hogy a kishitűség, a csüggedés avagy a lemondás szelleme vegyen erőt a lelkeinkön. Ellenkezőleg, most kell megmutatnunk teljes érvényességgel a magyar iskolák évtizedes nevelésének gyakorlati eredményeit, azok alkalmazását. Az Istenbe vetett hitnek, a haza iránti hűségnek, a jellemzilárdságnak, a tudásnak, a hősi helytállásnak és halált megvető bátorságnak az erényeit. Mert ezek a magyar iskolák évről-évre megújuló nevelői munkájának igazi eredményei, drága gyöngyszemei!

Lehet, hogy az elkövetkező iskolai év folyamán érkezik el a magyar nemzet számára a nagy történelmi vizsga. Hiszem, a próbát fényesen fogja megállni. Hiszen ez a hit adott eddig is erőt, kitartást és bátorságot trianoni szenvedéseink elviseléséhez, meggyőződésemm, ez a hit, tudás és magyar akarat segít bennünket a végső győzelemhez, az átkozott trianoni börtönfalak végleges és teljes lerombolásához.

Bármilyen is, mi magyar nevelők és tanulóifjúság az új iskolai évben is ezért a szent magyar célért fogunk dolgozni, szenvedni és ha kell, meghalni!

Képviselőtestületi közgyűlés

88 százalékos lesz a póttadó

Szarvas nagyközség képviselőtestülete szombaton, aug. 26-án igen csekély érdeklődés mellett tartotta meg rendes közgyűlését.

A tárgysorozat legfontosabb pontja a jövő évi költségvetés volt.

A múlt közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása után a közgyűlés Szénási Mihály elhunytát és szolgálati érdemeit jegyzőkönyvben örököltette meg.

A közgyűlés elfogadta az előjáróság azon életrevaló előterjesztését, mely szerint a gyümölcsértékesítés érdekében az üzemben lévő községi szeszfőzde mellett gyümölcsaszaló és lekvárfőző üzemet létesít állami hozzájárulással; az aszalás és a lekvárfőzés még e hónapban megkezdődik.

A szegény gyermekek üdültetésére 200 pengőt folyósított a közgyűlés. A helyi Stefánia-nak támogatását a közgyűlés 1000 pengővel emelte; a kültelki szülésznők fuvardíját kilométerenként 16 fillérben állapította meg.

Szarvas nagyközség 1940. évi költségvetését dr. Demján György számvevő ismertette: szükséglet az 1940. évre 537.117 pengő, fedezet az 1940. évre 335.045 pengő; hiány 202.072 pengő, ezen hiány fedezésére 88 százalékos póttadó szükséges. A közgyűlés a fent ismertetett összegekkel a költségvetést elfogadta; a költségvetés tárgyalásánál felszóltak: Pataki János, Ribárszky Pál és Wagner Géza.

Az alábbiakban közöljük a költségvetés szükségletének egyes tételeit: a község belterületén végzendő háromszögelés költsége 13.120 P, Stefánia segélye 5000 P, ménállomás fenntartása 8415

P, iparostanonciskola fenntartása 10.194 P, testnevelés céljaira való hozzájárás 9270 P, szegényház fenntartására 15.540 P, szegény betegek gyógyszerköltségeire 10.000 P. Négy Norton-kút létesítésére 12.000 P, Kossuth-tér kikövezésére 4000 P, Bethlen-utcai vízvezetés 6000 P, községháza udvara kövezetének átrakása 2500 P, Árpád-szálló belső tatarozása 4000 P, krakói ártézikút átalakítása 1300 P, Beliczey-utcai járda létesítése 12.000 P, versenyuszoda megépítésére 1500 P, légtalponra 4000 P, Kormányzó Úr arcképének beszerzésére 1500 P.

A közgyűlés névszerinti szavazással elrendelte, hogy az 1940. évben a közpénztár és a gyámpénztár pénzkészletének, illetve tőkéjének 70 százaléka a Szarvasi Takarékpénztárban és a Hitelbankban, 30 százaléka az OKH-nál és a Mezőtúri Takarékpénztárban kamatoztassék.

Vitéz Horváth Béla és társainak országzászló felállítására iránti kérelmét a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel teljesítette; az országzászló felállítását pedig a helyi Frontharcos szövetségre bízta.

Alispáni rendeletek tudomásulvétele után a közgyűlés véget ért.

Vitéz Biki Nagy Imre községünk fáradhatatlan főjegyzője a községi képviselőtestület tagjait augusztus 25-én délután 3 órára értekezletre hívta össze a költségvetés ismertetése céljából. Sajnos, az értekezleten csak négy képviselőtestületi tag — Ribárszky Pál, Wagner Géza, Pataki János és Kozsúch Mihály — jelent meg. Az értekezlet 3 óra hosszáig tartott.

Országos Protestáns Napok

Az Országos Bethlen Gábor Szövetség, mint a magyar protestánság egyetlen közös átfogó társadalmi egyesülete minden október hó 31-én bensőséges keretek között rendezi meg a Reformáció emlékünnepeit. Ezek az emlékünnepeken azonban eddig csak a fővárosi protestánsok vettek részt. A szövetség régi tervének és számos — vidékről jövő — óhajtnak tesz eleget, amidőn ebben az évben először, a reformáció emlékünnepeit országos keretekre méretezi. A folyó évi június hó 16-án tartott szövetségi választmányi ülés elhatározta, hogy evégből október hó 28—31. között négy napig tartó „Országos Protestáns Napokat” rendez. A Protestáns Napok jelentőségét talán nem szükséges hangsúlyozni. Valamennyi magyar protestáns régóta szükségét érzi annak, hogy az ország minden részéből testvéri találkozóra gyűljön össze; hogy kifelé is tanubizonyosságot tegyen élő evangéliumi hitéről, protestáns öntudatáról és arról az elvitathatatlan igazságról, hogy a protestantizmusnak, amely a történelmi múltban gyökerezik, nagy szerepe és hivatása van a magyarság életében.

A Szövetség tudatában van annak, hogy nehéz munkára vállalkozott. Tudjuk, hogy protestáns társadalmunk szervezetlen. De biznak a Gondviselő segítő erejében, protestáns testvérek megértő támogatásában és hiszik, hogy az Országos Protestáns Napok sikeresek lesznek.

Október 28 (szombat). Dél-

előtt: Felutazás. Elszállásolás. Délután: Megnyitó ülés a Pesti Vigadóban. Egy belföldi szónok. Egy külföldi szónok. Üdvözlések. Szakosztályok megalakítása. Este: Ismerkedési vacsora.

Október 29 (vasárnap). Dél előtt: Istentisztelet a vidékről vonattal érkezők részére a városligeti Iparcsarnokban. Istentisztelet a budapesti protestáns templomokban. Felvonulás az istentisztelet után a Hősök térére. Ünnepele a Hősök térére. „Te benned bizunk”. „Erős várunk”. A Hősök emlékének megkoszorúzása. Himnusz. Délután: Mérsékelt áru, protestáns tárgyú előadások az Operában, Vígsházban és Nemzeti Színházban. Este: Fáklyámenet a Kormányzó Úrhoz.

Október 30 (hétfő). Dél előtt: Küldöttségek tisztelgése. Különböző szervek (szakosztályok) ülései. Délután: Különböző szervek ülései. Este: Diszeloadás az említett három színházban.

Október 31 (kedd). Dél előtt: Reformációi emlékünnepek a budapesti templomokban. Koszorúzások. Különböző szervek ülései. Délután: A szakosztályi vezetőségek együttes ülése. Este: Záróülésként Reformációi Emlékünnep a Pesti Vigadóban. Egy belföldi szónok (az ülések eredményei). Egy külföldi szónok. — Hazautazás.

Megjegyzések: A) Ülést tartanak a következő külön szervek (szakosztályok): a)

A protestáns sajtó gyűlése: (protestáns újságírók, újságok, folyóiratok, könyvkiadók, nyomdák stb.). b) A protestáns gazdasági szervek gyűlése (protestáns vállalkozások, jóléti szervek, protestáns háziipari stb. szövetkezetek). c) Protestáns karitativ szervek gyűlése (szeretetszövetségek, árvaházak, szeretetotthonok, stb.). d) Protestáns társadalmi egyesületek gyűlése (kiküldöttek útján). e) A protestáns iskolák volt diákszövetségeinek gyűlése (kiküldöttek útján). f) A protestáns ifjusági mozgalmak, egyesületek gyűlése. g) A protestáns cserkészlet seregszemléje. h) A protestáns törvényhozó ülése. (Felsőházi tagok, képviselők, főispánok, törvényhatósági bizottsági tagok.) i) Protestáns nők gyűlése (A protestáns nőegyesületek kiküldöttei útján). B) Kiállítások, melyek a protestáns napok alatt nyitva volnának. a) A protestáns sajtó kiállítása. Újságok, folyóiratok s egyéb sajtótermékek. Protestáns írók munkái (a legutóbbi évek termékei). b) Protestáns háziipari kiállítás. C) Evangélicizációs összejevek 28-án, 29-én és 30-án este. D) Megtekintések: A protestáns napok alatt a külföldi és vidéki résztvevők részére Budapest látványainak bemutatása. E) Küldöttségek: A Kormányzó úrhoz. A miniszter elnökhöz. A polgármesterhez. A protestáns egyházak legfőbb vezetőségéhez. F) Koszorúzások: Protestáns nagyságok emlékműveinek és sírjainak megkoszorúzása Budapesten.

Hirdessen lapunkban

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, d. u. 6 órakor magyar; az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet tartatik.

Istentiszteletek sorrendje a kat. templomban: Vasárnap fél 9 ó. csendes mise, 10 ó. szentbeszéd, nagymise. D. u. 6 ó. litánia, szentbeszéd. Köznapokon a reggeli szentmise 8 ó., a délutáni ájtatosságok 6 ó.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap d. e. 10 órától az Árvaház dísztermében. — Kondoroson minden második vasárnap délután 2 órakor ref. istentisztelet a községi iskolában.

— **Házasság.** Buk Klári és dr. Réthi Sándor folyó hó 29-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Áthelyezés.** Horváth Zoltán postafelügyelőt, a helyi postahivatal főnökét, aki Szarvason négy éven át közmegelegedésre működött, felettes hatósága Esztergomba áthelyezte.

Pénztáros választás. A szövetkezeti malom igazgatósága f. hó 27-én tartott ülésén 14 pályázó közül 6 szavazattal 3 ellenében Raffai Andrászt választotta meg a malom pénztárosául.

— **Beiratás.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter fennhatósága alá tartozó zeneiskola a beiratkozások zongora, hegedű, gordonka tanszakokra f. hó 8—9 napjain délután 3—6 ig az áll. elemi iskola épületében. Mindennemű felvilágosítást a beiratkozások alkalmával készséggel ad a zeneisk. ig.

— **Pótbeiratás.** Az állami elemi iskolában szeptember 2-án lesznek a pótbeiratások, délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5-ig.

— **Iskolai hír.** A róm. kat. népiskolákban a pótbeiratás szeptember 1 és 2-án. Tanítás kezdete 4-én lesz.

— **Zenetanítás a gimnáziumban az 1939—40 tanévben.** A gimnázium zenét tanuló növendékei szeptember hó 1-én 11-től 12 óráig jelentkezzenek a zeneteremben. A tanulóság részére a zenedij havi öt pengő, beiratási díj nincs, a zenetanítás 4-én hétfőn kezdődik. Gimnáziumi növendék zenét csak az iskola zenetanárától tanulhat.

— **Olcsóbb lett postacsomag szállítás.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a belföldi postacsomagdíjszabásban ezévi szeptember hó 1-től kezdődően a következő módosításokat

Szarvasi Takarékpénztár

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete

Telefonszám 5. a Magyar Nemzeti Bank mellékhelye Telefonszám 5.
elfogad betéteket gyümölcsözésre kedvező kamatozás mellett és azokat felmondás nélkül elnyös feltételek mellett folyósít kölcsönöket fizeti vissza

foglalkozik a banküzlet minden ágával

mint a **FUTURA** főbizományosa

Telefonszám: 65.

a legmagasabb áron vásárol mindenféle terményt
kezelője

a **MEZŐGAZDASÁGI KÖZRAKTÁRAK** r. t.

itteni telepének

Telefonszám 15.

ahol mindenfajta termény és áru alacsony díj mellett tárolható és betárolt árukra, valamint a közraktári jegyekre a bank elnyös feltételek mellett kölcsönt nyújt.

Képviselet

a „Generali” Triesti Általános Biztosító Társulatot és a biztosítási ügyletek minden fájával foglalkozik.

Iskolatások nagy választékban Müllernél

lépteti életbe: 1. A gazdasági érdekeltségek régi kívánságának megfelelően az eddigi 5, 10 és 15 kg.-os súlyfokok mellett 6, 11 és 16 kilogrammos új súlyfokokat is rendszeresítettek. 2. A 200 kilométernél nagyobb távolságra szóló csomagokra megállapított eddigi magasabb díjtételek megszűnnek. Így a feladó helytől számított 200 kilométernél nagyobb távolságra küldött csomagok díjai lényegesen olcsóbbodnak.

— **A Vajda Péter gimnáziumban a beiratások szept. 6 és 7-én lesznek.** Ezt megelőzően az I.—IV. osztályok javító vizsgái 4-én, az V—VII. osztályosokéi 5-én, a VIII. osztályosokéi pedig 1-én lesznek, reggel 8 órától. A különbözeti és magánvizsgák 4-én és 5-én, az írásbeli érettségik 4—7-én, a szóbeliek 8-án lesznek. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 9-én, később meghatározandó időpontban fog megtörténni, ez alkalommal vesz búcsút az intézet Raskó Kálmán tanügyi főtanácsostól, nyugalmába vonuló igazgatójától. A tanítás szeptember 11-én, hétfőn reggel 8 órakor kezdődik.

— **A Szarvasi Kereskedelmi Szaktanfolyam szeptemberben nyitja meg XV. tanévét.** A M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi minisztérium tanulmányi felügyelete és a Szarvasi Kereskedők Egyesületének fennhatósága alatt álló Szarvasi Kereskedelmi Szaktanfolyam XV. tanévét 1939. IX. 9-én délután 3 órakor nyitja meg régi helyén: a rendelkezésére bocsátott gimnáziumi II. emeleti helyiségeiben. A szaktanfolyam igazgatása továbbra is Raskó Kálmán tanügyi főtanácsos kezében van. A beiratásokat és előjegyzéseket az igazgató nyári szabadságának tartama alatt a következő helyeken lehet eszközölni: Kovácsik Pál a Kereskedők Egyesülete elnökénél, dr. Podany Pál alelnöknél és Wágner Géza szaktanfolyami gondnoknál. A szaktanfolyam államérvényes oklevél kiadására jogosult, mely a következő állások elnyerésére képesít: bankokban, pénzügyintézetekben, takarékpénztárakban, vállalatoknál, üzemekben, gyár-

akban, köz- és magánvállalatokban, köz- és magángazdaságokban, üzletekben gyors és gépirói, levelezői, titkári, könyvelői, pénztárosi és revizori állások elnyerésére. A beiratás díja 10 P, a tandíja egész évre 200 P, mely összeg kérelemre 20 P-ös havi előleges részletekben is törleszthető. Az intézet eddig végzett növendékei közül a legtöbben a helyi és vidéki bankokban, üzletekben, gyárakban s gazdaságokban nyertek elhelyezést és az iskola vezetősége a megnyilvánult kérelemre mindenkor gondoskodik a Szarvasi Kereskedők Egyesülete támogatásával a végzett növendékek elhelyezéséről.

— **Olcsóbbak lesznek a gyümölcskonzervek.** Az idei dúdus gyümölcsstermés értékesítése körül nagyon jelentős szerep jutott a konzervgyáraknak. Ezek teljes mértékben átértékelték a termelők súlyos helyzetét, hihetetlen nagy mennyiségeket vásároltak össze és ezzel nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy sok exportra nem alkalmas gyümölcs el ne pusztuljon. A gyárak természetesen jóval olcsóbban jutottak a gyümölcshez, mint más években és mivel aránytalanul nagy mennyiségű konzervet termeltek, szakkörök szerint arra lehet számítani, hogy a kitűnő minőségű magyar gyümölcskonzerv olyan olcsó lesz, hogy a szegényebb néprétegek is megvásárolhatják.

— **Zománcédénynek vegyes szatócskereskedésben való árusítása.** A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy a zománcédény árusítása nem tartozik a vegyeskereskedők (szatócsok) feltétlen üzletkörébe, követhetőleg vegyeskereskedők (szatócsok) zománcédényeket vegyeskeres-

dői (szatócs) iparigazolványuk alapján csak abban az esetben árusíthatnak, ha az illető községben megfelelő szaküzlet nincs.

— **A méznek egy háztartásból sem szabad hiányoznia, mert erőt ad, rendben tartja az emésztést sőt gyógyszerül is szolgál.** 201

— **Pályázati hirdetés.** A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter ur az 1939. évre is pályázatot hirdet olyan kereskedősegedek és a 7500—1939. M. E. sz. rendelet 3. §-nak 2. pontja értelmében hatáskörébe utalt iparossegedek 100—100 P.-vel és oklevéllel való kitüntetésére, akik ötvenedik életévüket már betöltötték és legalább 25 év óta megszakítás nélkül állanak ugyanazon munkaadó szolgálataiban. A kérvényhez csatolni kell a munkakönyvön és érvényes hatósági erkölcsi bizonyítványon kívül a munkaadó által kiállított nyilatkozatot arról, hogy pályázó alkalmaztatásának egész ideje alatt, különösen a forradalmi időkben, kifogástalan és nemzethű magatartást tanúsított. A nem magyarországi születésű pályázók a magyar honosság megszerzését külön is igazolni tartoznak. Akik már jutalomban részesültek, a pályázaton részt nem vehetnek. A pályázatokat legkésőbb 1939. szeptember 30-ig kamaránknál kell benyújtani. Szeged, 1939. aug. 18. A szegedi kereskedelmi és iparkamara. Rainer Ferenc s. k. elnök. Tonelli Sándor dr. sk. főtitkár.

— **Mezőgazdasági kiállítás Csongrádon.** A Csongrádi Gazdasági Egyesület szeptember 23, 24 és 25 napjain a megyei egyesületekkel karöltve a csongrádi központi állami elemi iskola helyiségeiben mezőgazdasági, kertészeti, borászati, méhészeti és baromfi kiállítását és vásárt, valamint lódíjazást rendez. A kiállítá-

táson bemutatásra kerülnek mindenféle mezőgazdasági termények, gyümölcsök, zöldségfélék, szőlő, bor, méhészeti termékek és eszközök és baromfi. A kiállításra szeptember 10-ig lehet jelentkezni a Csongrádi Gazdasági Egyesületnél. Jelentkezési ívek az egyesület elnökségénél kaphatók.

— **Könyv- és papirkereskedők záróaja.** A kereskedelemügyi miniszter az iskolaév megkezdésére való tekintettel megengedte, hogy a könyv-, írószér és papirkereskedők szeptember 1-től 10-ig bezárólag vasárnap kivételével üzletüket este hét óráig tarthassák nyitva.

— **Téli gazdasági iskola épül Szentesen.** A földművelésügyi minisztérium az alföldi mezőgazdaság színvonalának emelése érdekében több téli gazdasági iskola létesítését határozta el. A helyek között, amelyek ilyen téli gazdasági iskolát kapnak első helyen szerepel Szentes város, ahol a gazdasági iskola építését még ez év folyamán megkezdik. A pályázatot a földművelésügyi minisztériummal egyetértőleg az iparügyi minisztérium szeptember 6-i határidővel most írta ki. Ha az építkezés még a folyó építkezési évadban befejezést nyer, az iskola üzembehelyezése még a tél folyamán megtörténik.

— **Mézzele készült befőttek zamatosabb és könnyebben emészthetők, mint a cukorral eltett gyümölcsök.** 201

Hirdetmény

Szarvas község elöljárósága közli, hogy mindazon szőlőbirtokosok, kik igényt tartanak az 50 százalékos boradó, valamint mindenféle gyümölcsből készített (erjesztett) gyümölcsboradó kedvezményre, hogy ezen igényüket Szarvas község fogyasztási adóhivatalnál folyó hó (augusztus) 20—szeptember hó 15-ig annál is inkább kérjék, mert ezen időn túli kérelmek figyelembe nem lesznek véve.

Elöljáróság.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Szarvason, II. kerület Csúcs-utca 131 szám alatt (dr. Simon Béla orvos háza mellett)

RÓFŐS ÜZLETET NYITOTTAM

Kérem a n. é. közönséget, hogy vásárlásainál felkeresni sziveskedjen

KRISKA GYÖRGY

— A szarvasi ev. leányliceumban és tanítónőképzőben a tanéveleji beiratkozások szept. 7-én és 8-án lesznek. Az ev. leányliceumba beiratkozni szándékozó növendékek ezeken a napokon d. e. 9—12-ig és d. u. 4—6-ig jelentkeznek a születési anyakönyvi kivonattal és a polg. iskolai, illetőleg gimnáziumi IV. osztály bizonyítványukkal.

— Mennyi váltópénz van forgalomban. A Magyar Királyi legfőbb Számvevőszék kimutatást tett közzé a jelenleg forgalomban lévő váltópénz mennyiségéről. Ezidőszerint a Magyar Nemzeti Bank 22,250.000 pengő értékben bocsátott ki ötpengősöket, 31,584.000 pengő értékben kétpengősöket, 43,100.000 pengő értékben egypengősöket, 15,905.000 pengő értékben 50 filléreseket, 9,195.938 20 filléreseket, 4,714.000 10 filléreseket, 3,100.000 kétfilléreset és 950.00 pengő értékben egyfilléreseket. Az érvényben lévő törvényes felhatalmazás alapján még 2,366.000 pengő értékben verhetők kétpengősök és 16,135.062 értékben értékben tízfilléres érmék.

M O Z I

Szeptember 2-án szombaton 6 és fél 9 órakor, 3-án vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 kor, 4-én hétfőn 6 és fél 9-kor

Péntek Rézi

magyar film csemegé. Egy kis árvalány vidám, viharos és megható kalandjai az árvaházból a boldogságig.

Főszerepben: Páger Antal, Turai Ida, Gózon Gyula, Egry Mária, Erdélyi Mici, Rajnay Gábor, Juhász József, Peti Sándor, Vizváry Mariska, Megyaszy Vilma, Simon Zsuzsa.

Kiegészítésül Fox és Magyar hirdető.

Eladó

egy használt, de jó állapotban levő

Remington-portable
(hordozható)

írógép

Megtekinthető

a Müller-

könyvkereskedésben

Az összes iskolai írószerek

ugymint rajzpapír, vonalzó, irón, toll, tollszár, radirgumi, irónhegyező, gombfesték, szineskréta, szinesirón, stb., valamint az összes iskolákban használatos előírás szerinti

füzetek legolcsóbb beszerzési forrása

Müller Károlyné könyv-, papír- és írószerekkereskedése

Póstával szemben

Telefon 109

Az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara javaslatokat készít az agrártermelés átállítására

A magyar mezőgazdasági érdekeltséget erőteljesen foglalkoztatja az a kérdés, mint lehet a mezőgazdasági termelést átállítani olyan módon, hogy búzatermelésünk csökkenhető legyen anélkül, hogy ebből a gazdaságsadalom kárt szenvedjen? Az kétségtelen, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök ismételt nyilatkozatai után nem lehet számítani arra, hogy a jövő esztendőben is fenntartsa a kormányzat a 20 pengős búzárat, amelyet ennek a gazdasági évnek a végéig érvényesítenek. De valószínűnek látszik, hogy nem fognak olyan erőszkos beavatkozások sem történni, amelyek a búzavetésterület csökkentését követelnék a gazdától, hanem inkább helyes irányítással fogják fokozatosan hasznos ipari és kereskedelmi növények termelésére nevelni a gazzközönséget, amely a maga jól felfogott érdekében olyan arányban fogja csökkenteni a búzavetésterületet, amilyen arányban más termelésre térhet át.

Ezt az átmenetet akarják elősegíteni a mezőgazdasági érdekeltségek és értesülésünk szerint úgy az OMGE, mint a Me-

zőgazdasági Kamara már hosszabb idő óta foglalkozik azoknak a javaslatoknak kidolgozásával, amelyek a mezőgazdasági termelés átállítására vonatkoznak. A mezőgazdasági érdekeltség felfogása még nem alakult ki véglegesen, de az megállapítható, hogy a direkt beavatkozás helyett az indirekt beavatkozás hívei, azaz szivesebben látnák, ha a földművelésügyi minisztérium megfelelő támogatásban részesítené az új termelési ágak bevezetését, mint azt, ha valamely statisztikai alapon a búzavetésterület csökkentésére köteleznék a gazdákat. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a mezőgazdasági érdekeltségek a különböző ipari növények termelését fokozó termelési szerződés rendszer kiépítésének és éppen a termelési szerződésekben látnának biztosítékot arra nézve, hogy a gazda anyagi veszély nélkül áttérhessen a búzatermelésről ipari növények termelésére. E tekintetben a mezőgazdaság szükségesnek tartja a meg egyezést a mezőgazdasági iparral is.

Más vonatkozásban a termelési szerződések rendszerére való áttérést java-

solják a gazdák olyan termelési ágakban is, amelyekből évről-évre jelentékeny kivitt bonyolíthatunk le. A magyar termelésben ez a rendszer már hosszú évek óta ismeretes, de a termelők szerint kívánatos volna kiterjeszteni esetleg olyan vonatkozásokban is, ahol a vevő — a termelést, az exportőr volna, ha nem sikerül a termelési szerződésekbe bevonnai a külföldi vevőket

Felhívás.

A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásáról szóló 1939. évi IV. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 7720/1939. M. E. sz. rendeletnek az ipargyakorlást érintő része előírja, hogy minden olyan iparos (Kereskedő) akinek iparigazolványa, vagy iparendelvénye van, — kivéve, ha az iparjogcsult kereskedelmi társaság, egyesület, vagy más jogi személy — az elsőfokú iparhatósághoz 1939. évi október 15. napjáig bejelentést tartozik tenni arról, hogy a törvény értelmében zsidónak vagy nem zsidónak tekinthető-e.

Továbbá minden munkaadó, aki üzletében, üzemében, bármilyen egyéb vállalkozásában értelmiségi munkakör alkalmazottat (alkalmazottakat) foglalkoztat, köteles az 1939. évi június hó 30. napján vagy utána felvett és szolgálatban álló ilyen alkalmazottait és azoknak illetményeit (pénzben, természetben, vagy egyébként adott mindennemű juttatásokat) 1939. évi október hó 15. napjáig a községi eljárásnál bejelenteni.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványok a községi jegyzőségnél kaphatók. A bejelentési lapok ára darabonként 10 fillér.

Szarvas, 1939. augusztus hó 29-én.

A járási Ipartestület elnöksége.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

Vashulladék Rt. vezérképviselőt

megkaptam s így módomban van mindenféle

ó c s k a v a s a t

a legmagasabb áron megvenni.

GAÁL ISTVÁN

géplakatos, a Vashulladék Rt. körzeti képviselője

Szarvas, I. ker. Benka Gyula-utca 124.

Használt tankönyveket magas áron vesz a Müller könyv- és papírkereskedés!

Anyakönyvi hírek

Születtek: Szekretár János és Sovány Erzsébet leánya Erzsébet Mária, Kondacs György és Szenteszky Mária fia György, Paluska János és Lestyán Anna leánya Erzsébet, Biznák György és Zsamba Anna leánya Anna, András György és Tusjak Mária fia Pál, Nagy Széklenár János és Krajcsi Judit fia János, Glózik Pál és Molnár Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Nyemcsok János és Fábri Judit fia Pál, Janurik Mátyás és Borgulya Zsuzsanna fia János, Gottlieb Benő és Lóvy Gizella fia Miklós, Ovszák Pál és Havaj Anna leánya Anna-Mária, Kereszturszki Pál és Hráskó Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Barna József és Medvegy Karolin leánya Mária, Henzó András és Dudás Judit leánya Mária Ilona, Valach György és Laukó Katalin fia György, Kepka János Géczy Melisik Mária leánya Mária, Sárkány Mátyás és Filyó Mária leánya Anna-Katalin, Molcsán István és Babecz Mária fia János, Lestyán Mátyás és Gutyan Mária fia János, Kugyela Balázs és Hipszki Mária fia András, Brachna János és Gere Erzsébet leánya Erzsébet, Fabó György és Mravik Anna fia Mihály, Szilágyi Antal és Kis Ilona fia Antal-Imre, Vaskor György és Sonkoly Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Kondacs János és Brusznyczky Mária leánya Erzsébet, Podani István és Kasuba Anna fia István, Nagy György és Kugyela Judit fia Mihály.

Házasságot kötöttek: Melis János Pavlik Erzsébettel, Horváth Lajos Szebel-lei Ilonával, Nádorfi Gyula Rohoska Arankával, dr. Török Gábor Biki Nagy Irén-nel. Plesovszky György Zahorecz Zsuzsannával, dr. Réthi Sándor Buk Klárral, Pálincás Gyula Babinszky Máriával, Bárány István Petykó Máriával.

Elhaltak: Molnár Jánosné Antal Erzsébet 36 éves, Kondacs Judit 13 éves, özv. Hulub Istvánné Klocz-Juliana 71 éves, Pavlovics

Erzsébet 1 hónapos, Zvara András 72 éves, Medvegy Anna 18 éves, Hudecz Mária 11 éves, Chlebik Jánosné Krajcsi Erzsébet 31 éves, Parulya Jánosné Rácz Hermina 31

éves, Kepka Maria 7 napos, özv. Józsa Jánosné Simon Gizella-Rozália 66 éves, Adamik Jánosné Lestyán Mária 31 éves, ifj. Gregus Mátyás 19 éves és Sonkoly György 21 napos.

Rohály Mihály evang. lelkész vasárnap bucsúzott Gyulától

A békéscsabai evangélikus egyház júliusban Rohály Mihály gyulai lelkész községünk szülőttjét választotta meg lelkészévé. A távozó lelkész vasárnap tartotta utolsó gyulai prédikációját s ebből az alkalomból a gyulai evangélikus egyház hívősege bensőséges módon bucsúzott el közszeretben álló papjától.

Az ünnepség a délelőtti istentiszteleten kezdődött, Rohály Mihály lelkész ezen megható bucsúprédikációt mondott. Istentisztelet után az egyházközség diszközgyűlésen mondott bucsút szeretett papjának. A presbitérium nevében Ringbauer Károly tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő, az evangélikus nőegylet nevében dr. Paulinyi Béláné elnök, a református egyház nevében Harsányi Pál esperes, felsőházi tag, a város közönsége nevében dr. Varga Gyula polgármester, az egyházközség nevében pedig dr. Vangyel Endre főszolgabíró, egyházközségi felügyelő mondtak bucsúztató beszédet Rohály Mihályhoz, aki megható beszédben köszönte meg a szeretet meg-

nyilvánulását. Ima, majd a Himnusz közös énekével ért véget a megindító ünnepség.

Rohály Mihály lelkész nemcsak hivei szeretét viszi magával új hivatás helyére, de az evangélikus hivel együtt érez Gyula egész társadalma, mert Rohály lelkész egyházának szentelt szolgálatának éve alatt szeretetreméltó modorával és méltán tiszteletet érdemlő egyéniségével csak barátokat és tisztelőket szerzett magának.

Távozásával betöltésre vár a lelkészi állás és ez a feladat szeptember 17-én összeülő egyházközségi közgyűlésre vár. A presbitérium, egyhangú határozat értelmében, Benkő István volt gyulai segédlelkész fogja a megválasztásra ajánlani a közgyűlésnek. Benkő István legutóbb Budapesten püspöki segédlelkész, majd az angalföldi egyház adminisztrátora volt.

Szép és izléses nyomtatványok

Müllernél

ELADÓ INGATLANOK

Földingatlanok

Szarvason, a Kákai táblán és részben a Hegyes-dűlőben lévő 3 katasztrális hold 578 öl szántó, haszonélvezettel terhelt.

211

Csabacsüdön, a Nagyréten lévő 55 kat. hold szántó, szép tanyával és gazdasági épületekkel,

Házingatlanok

Szarvason, a Zöldpázsiton 511. szám alatt, 410 négyzetözl beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség is van.

Szarvason, a Zöldpázsiton, 514. szám alatt, 372 négyzetözl beltelken épült lakóház, melyben 2 szobás lakás és egy üzlethelyiség van.

Fenti ingatlanok igen jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett vehetők meg.

Érdeklődni lehet dr. Fisbein Soma és dr. Dávid László ügyvédeknel.

Hirdetmény

Az uj honvédelmi törvény 1939. évi II. tc. 7—11 § ai alapján közhírré teszi a **Szarvasi Levente Egyesület**, hogy a foglalkozások f. évi szeptember hó 1-én megkezdődnek.

Leventeköteles minden magyar állampolgár ifju annak az évnek szeptember hó 1-ső napjától, melyben a 12. életévét betölti, mindaddig, míg tényleges katonai szolgálatát meg nem kezdi. A leventekötelezettség általában megszűnik legkésőbb annak az évnek szeptember 30-án, melyben az ifju a 23. életévét betölti. Ezen életkoron túl is leventekötelesek maradnak azok, akik tényleges katonai szolgálat megkezdésére halasztást kaptak.

A fent hivatkozott törvény alapján felhivatnak a szülők, munkaadók, szállásadók, hogy a leventeköteles ifjakat a foglalkozásokon való pontos megjelenésre utassák.

A leventék a foglalkozásokon leventesapkabán kötelesek megjelenni.

Akik a foglalkozásokon nem jelennek meg pontosan, azok — illetve felelős gondviselői — a fent hivatkozott törvény alapján szigorúan meg lesznek büntetve.

A foglalkozások helye és időpontja.

Csabai-uti iskola csütörtök délután 2—5 óráig.

Sápszki iskola csütörtök délelőtt 9—12 óráig.

Örményzugi iskola kedd délután 2—5 óráig.

Berényi-uti iskola péntek délután 2—5 óráig.

Galóhalmi iskola péntek délelőtt 9—12 óráig.

Skorka iskola hétfő délután 1—4 óráig.

Kita iskola szerda délután 2—5 óráig.

Inkekákai iskola csütörtök délután 2—5 óráig.

Kákai iskola szerda délután 3—6 óráig.

Siratói iskola hétfő délután 2—5 óráig.

Ezüstszőlői iskola péntek délután 3—6 óráig.

Csabacsüd belterület kedd délután 1—4 óráig.

Nagyráta kedd délelőtt 9—12 óráig.

Használt és új tankönyvek

az összes helybeli és környékbeli iskolákba

Müller Károlyné könyvkereskedésében

Telefon 109.

Használt tankönyveket magas áron vesz és cserél.

Kondorosi holdak hétfő délután 2-5 óráig

Halásztelek péntek délután 2-5 óráig.

Rózsási iskola hétfő délután 2-5 óráig.

Ószölői iskola kedd délután 2-5 óráig.

Szarvas község belterületén a Sporttelepen, rossz idő esetén a Levente-Ott-honban:

1923-tól 1927. évbenszületettek csütörtök délután 2-5 óráig; 1922 évbenszületettek és ennél idősebbek szerda délután 2-5 óráig.

Szarvasi Levente Egyesület.

Levente

atletikai - verseny

Szarvason

F. évi augusztus 27-én a Szarvasi Levente Egyesület a Békési Levente Egyesület a Békési Levente Egyesülettel atletikai verseny és kézilabda mérkőzés keretében mérte össze erejét Szarvason. A két egyesület teljes felkészültséggel indult a versenyen. A verseny eredményeit az alábbiakban közöljük:

100 m. síkfutás: 2. Miklya P. Szarvas 3. Stefáni J. Szarvas.

200 m síkfutás: 2. Stefáni J. Szarvas.

400. m. síkfutás. 2. Kovács E. Szarvas.

800. m. síkfutás: 1. Farkas A. Szarvas. 3. Geiger I. Szarvas.

1500 m. síkfutás: 1. Farkas A. Szarvas. 3. Geiger I. Szarvas.

Magasugrás: 1. Miklya P. Szarvas. 2. Szrnka J. Szarvas.

Távolugrás: 1. Szrnka I. Szarvas. 3. Mocskónyi Szarvas.

Súlylökés: 2. Miklya P. Szarvas.

Diszkoszvetés: 1. Szarka I. Szarvas. 3. Miklya P. Szarvas.

Gerelyvetés: 3 Szarka I. Szarvas.

4x100 m. váltófutás: 1. Szarvasi L. E.

Kézilabda mérkőzés: Szarvasi L. E.—Békési L. E. 4:4 (1:1)

A békési és szarvasi verseny után a pontversenyben: 1. Szarvasi L. E. 137, 2. Békési L. E. 136 ponttal.

Havonta kell bejelenteni az anyagkészleteket

Az iparügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve rendeletet adott ki az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló 990—1939. M. E. számú rendelethez mellékelt jegyzék módosításáról. Fontos rendelkezése a rendeletnek, hogy azokat az anyagokat is, amelyeket eddig ne-

gyedévenként kellett bejelenteni, ezentúl havonként, még pedig először augusztus hó 31. napján meglévő állapot szerint kell bejelenteni. Ezenfelül a rendelet a bejelentési kötelezettség alá eső néhány anyagnál a bejelentési kötelezettség alá eső legkisebb mennyiséget csökkentti.

1940. típusú

Orion, Standard, Telefunken

RÁDIÓK megérkeztek.

Gyári ár! Kedvező részletfizetés!

Sztrehovszkynál

Piactér. Telefon 59.

Néprádiók előjegyezhetők!

Díjmentes bemutatás!

Szarvas és Vidéke

a járás legjobb és legelterjedtebb lapja!

Hirdetéseik eredményesek!

— Az OTI serdülő tagjaihoz! Az OTI szolnoki ker. pénztára szept. 10-én megismétli hétvégi kirándulását. A kirándulásra jelentkezhetnek ipari foglalkozásu segéd fiúk és leányok is 18 éves korig. Törzskönyvi számmal jelentkezzenek Klucsjár Mihálynál vagy Bárány Andrásnál az ipariskolában.

APRÓHIRDETÉSEK

VII. ker. 160. sz. tanya mellett egy fertály föld eladó. Felvilágosítást dr. Gerő nyújt. 263

Csinosan butorozott uccai szoba külön bejáráttal kiadó. II. kerület 330. szám. 259

II. ker. 261. számú ház eladó. Érdeklődni a helyszínen lehet. 256

Kisszénási állomás melletti vendéglő házzal (2 italmérsi engedély van) 2 tanya hozzátartozó földekkel eladó. Érdeklődni lehet Keller Ferenc vendéglősnél, Kisszénáson. 258

Teljesen új kordé eladó. Tanya IV., 78. szám alatt. 131

Három szobás lakás kiadó. II., Kiss Mihály-utca 180. sz. alatt. 229

Csabacsúdon, a Nagyréten lévő 55 kat. hold tanyás birtok, az 1939—40. gazdasági évre, előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet dr. Pisbein Soma és Imre, valamint dr. Dávid László ügyvédeknel, Szarvason. 233

Eladó ingatlanok: Lajos-halmán 30 hold tanyával, Csabacsúdon 32 hold tanyával, Örményzugban 15 hold föld és III. ker. 359 sz. ház, bővebb felvilágosítást nyújt dr. Csicsely Mihály ügyvéd. 254

Mezőturi határban a Peresi-iskolánál 45 katasztrális hold föld feliből kiadó. Jelentkezni lehet Kovács Pálnál Kondoroson, 372. házsám alatt. 253

Túlakörösön 12 hold szántó eladó. Borgulya Endre tanító. 255

43 kishold föld tanyával Lajos-halmán haszonbérbe kiadó. Értekezni: Szentés, Szondy-utca 10. 244

2 szoba, konyha, speiz, kamra, disznói, teljesen különálló, köves ut melletti lakás november 1-re KIADÓ. II. kerület 17. Érdeklődni közgyámi hivatalban. 250

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.